Hồ điều hòa Văn Miếu ở Bắc Ninh đang đổi màu

Công viên hồ điều hòa Văn Miếu là một trong những điểm sinh hoạt cộng đồng có giá trị về văn hóa tinh thần của nhân dân thành phố Bắc Ninh, tỉnh Bắc Ninh. Khu vực lòng hồ được thiết kế để điều hòa thoát nước mưa cho một số phường trung tâm; khuôn viên chung quanh tạo thảm cây xanh, thảm thực vật, vừa điều hòa khí hậu, vừa phục vụ các hoạt động văn hóa, thể thao, giải trí,... Thế nhưng gần đây, khu vực này đang bị ô nhiễm nặng, ảnh hưởng rất lớn đến không gian kiến trúc và sinh hoạt của người dân.

Dự án Công viên hồ điều hòa Văn Miếu được khánh thành tháng 2/2017, nhân kỷ niệm 185 năm thành lập và 20 năm tái lập tỉnh Bắc Ninh. Công trình có tổng kinh phí đầu tư gần 300 tỷ đồng, với diện tích hơn 30ha, trong đó mặt nước chiếm 15,7ha, còn lại là diện tích cây xanh, thảm cỏ,... Các hạng mục chính gồm một hồ lớn và hai hồ nhỏ; hệ thống đường giao thông, đường dạo, đường gom, bãi đỗ xe; hệ thống điện chiếu sáng được thiết kế thông minh, đồng bộ và tiết kiệm năng lượng,... Công trình được quy hoạch, thiết kế kiến trúc hiện đại, không gian mở kết hợp giữa chức năng điều hòa nước mưa, điều hòa không khí với chức năng giải trí và rèn luyện sức khỏe cộng đồng.

Theo ông Nguyễn Xuân Quyết (Giám đốc Công ty cổ phần Thoát nước và Xử lý nước thải Bắc Ninh), bên cạnh Công viên Nguyên Phi Ỷ Lan, Công viên Nguyễn Văn Cừ, thì Công viên hồ điều hòa Văn Miếu đóng vai trò rất lớn trong chiến lược phát triển đô thị xanh của thành phố Bắc Ninh. Đây không chỉ là hồ dự trữ nước, chống ngập úng mỗi khi mưa lớn kéo dài, mà còn được ví như "lá phổi xanh" cho cuộc sống người dân.

Công viên đã dành khoảng 4,5ha trồng cỏ và bồn trang trí, 1.000 cây xanh các loại, như: Osaka, muồng Hoàng Yến, liễu hoa đỏ,... Hiện các loại cây đều sinh trưởng và phát triển tốt, tạo ra một không gian xanh và bắt mắt cho quang cảnh chung của các khu đô thị. Trong những ngày hè nóng nực, hồ điều hòa đã giúp tản nhiệt, lưu thông không khí. Đồng thời, tại đây cũng được trang bị các thiết bị tập thể dục hiện đại với tổng cộng hơn 40 máy các loại. Do đó, kể từ khi khánh thành, đây là điểm sinh hoạt cộng đồng lành mạnh và ý nghĩa của cư dân thành phố Bắc Ninh.

Tuy nhiên, khoảng hai đến ba năm trở lại đây, lượng người đến vui chơi, thư giãn, thể dục,... ở khu vực này có xu hướng giảm rõ rệt. Nguyên nhân là nguồn nước dưới hồ đang bị ô nhiễm khá nghiêm trọng, chuyển mầu đen, xuất hiện tình trạng cá chết hàng loạt...

Anh Dương Khánh Dư (phường Đại Phúc, thành phố Bắc Ninh) cho biết: Trước đây, tôi thường xuyên đưa cả gia đình đến Công viên hồ điều hòa Văn Miếu tập thể dục vào buổi chiều. Thời gian gần đây, dù rất muốn đến nhưng phải hạn chế, vì nước hồ quá ô nhiễm. Không khí quanh hồ bốc mùi hôi thối rất khó chịu, nhất là sau những trận mưa lớn. Hồ điều hòa đang dần trở thành hồ chứa nước thải thì đúng hơn. Ông Lương Văn Sinh, một cư dân sống ngay gần khu vực hồ điều hòa bày tỏ sự tiếc nuối: Người dân đi qua nhiều khi phải xem hướng gió và đi tránh để không phải ngửi mùi hôi thối của hồ. Một "lá phổi xanh" bỗng dưng bốc nồng nặc như thế thì thật sự quá đáng tiếc. Rất mong các cơ quan chức năng sớm vào cuộc, xem xét và khắc phục kịp thời.

Trước sự báo động về ô nhiễm nguồn nước tại hồ điều hòa Văn Miếu và những bức xúc của người dân, tỉnh Bắc Ninh đã chỉ đạo các cơ quan chức năng, đơn vị liên quan nhanh chóng vào cuộc xử lý. Giải pháp trước mắt mà Công ty cổ phần Thoát nước và Xử lý nước thải Bắc Ninh thực hiện là cho lắp đặt tạm thời hệ thống sục khí và bơm phun nước. Ông Nguyễn Xuân Quyết, Giám đốc Công ty cho biết: Giải pháp đang thực hiện là nhằm cấp thêm lượng ô-xi vào ngay các cửa xả. Hiện, chúng tôi vận hành vào thời gian cao điểm, khi lượng nước thải phát sinh chảy vào hồ thì hệ thống này sẽ vận hành tự động. Qua đó, giúp đẩy nhanh quá trình ô-xi hóa và vi sinh để xử lý nước thải, giảm hiện tượng cá chết như thời gian qua. Tuy nhiên, đây chỉ là giải pháp tình thế.

Để xử lý triệt để tình trạng ô nhiễm nước tại hồ điều hòa Văn Miếu thì phải xác định được căn nguyên của vấn đề bắt nguồn từ đâu? Ông Nguyễn Xuân Quyết cho rằng, xuất phát từ công tác quy hoạch, xây dựng không theo kịp với tốc độ phát triển của đô thị và gia tăng dân số cơ học trên địa bàn thành phố Bắc Ninh. Trong đó, nguyên nhân trực tiếp là do một lượng nước thải sinh hoạt của thành phố đã chảy vào hồ, trong khi chức năng của hồ là điều tiết nước mưa, chống úng ngập trong nội đô. Còn gốc rễ của vấn đề là do lưu vực thoát nước, thu gom nước thải của thành phố hiện nay chưa đáp ứng được so với tốc độ đô thị hóa. Cụ thể, dự án thoát nước hiện đang vận hành được triển khai từ năm 2005, với lưu vực thu gom nước thải chỉ giới hạn ở một số địa bàn của thành phố. Qua 18 năm, đô thị Bắc Ninh đã mở rộng hơn trước, dân cư cũng tăng nhiều lần, dẫn đến hệ thống xử lý nước thải qua các phường Đại Phúc, Võ Cường, Ninh Xá quá tải và chưa hoàn thiện đấu nối về Nhà máy xử lý nước thải thành phố Bắc Ninh. Vì thế, nước thải đã chảy vào hồ điều hòa Văn Miếu và dẫn đến tình trạng nêu trên.

Hiện, Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh đã chỉ đạo các sở, ngành của tỉnh và thành phố Bắc Ninh, cùng các đơn vị liên quan tích cực vào cuộc, sớm đấu nối hệ thống nước thải ở các khu vực quá tải về Nhà máy xử lý nước thải thành phố Bắc Ninh, không để xả vào hồ điều hòa Văn Miếu, trả lại mầu xanh và sự nhộn nhịp vốn có nơi đây vào mỗi buổi chiều hằng ngày.

Xa hơn, việc làm tốt công tác dự báo, sớm hoàn thiện quy hoạch tổng thể, tính toán bài bản, khoa học trong triển khai các khu dân cư, hạ tầng kỹ thuật, công trình phúc lợi,... là bài học cần được nghiêm túc rút ra, để tránh những sự cố tương tự. Tất cả nhằm hướng tới xây dựng một thành phố Bắc Ninh năng động, phát triển và đáng sống trong tương lai ■